

สรุปผลการบริหารกิจกรรมประชุมปฏิบัติการ
ให้ความรู้เพื่อพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา
โดยความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษา
วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ณ ห้องประชุม B ๕๒๐๔ อาคารเฉลิมพระเกียรติ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

หลักการและเหตุผล

ทรัพยากรมนุษย์ (Human Capital) ถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๘๐ (๓) บัญญัติไว้ว่า “พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความต้องการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม จัดให้มีแผนการศึกษาแห่งชาติ ภูมิหายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติจัดให้มีการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก รวมทั้งปลูกฝังให้ผู้เรียน มีจิตสำนึกของความเป็นไทยมีระเบียบวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อสร้างและพัฒนาให้คนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสามารถ มีทักษะ ความถนัด ความชำนาญพร้อมจะขับเคลื่อนและยกระดับการพัฒนาประเทศสู่การเป็นประเทศไทยในยุค ๔.๐ (Thailand ๔.๐) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเปลี่ยนแปลงกระบวนทัศน์ทางการศึกษาแบบใหม่ มุ่งเน้นการพัฒนาการคิดเชิงระบบ ทักษะการจัดการเปลี่ยนแปลง การสร้างกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนวิชาชีพบนฐานโรงเรียน เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบโดยให้มีการคิดนอกกรอบ คิดสร้างสรรค์ อันเป็นการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเอง สร้างค่านิยมในการทำงานร่วมกัน สร้างทัศนคติเชิงบวก มีความเคารพและเห็นคุณค่าตนเอง เน้นการสื่อสารแบบกัลยาณมิตร และการอภิปรายอย่างสร้างสรรค์ โดยการพัฒนาผู้นำภาคราชการให้เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลและยุทธศาสตร์ชาติ เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์เป็นนักบริหารที่มีภาวะผู้นำ และมีสมรรถนะในด้านการจัดการที่ดี สามารถนำการเปลี่ยนแปลงและขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศไทยสู่เป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ด้านการเสริมสร้างศักยภาพและทรัพยากรมนุษย์ ที่มุ่งให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ

สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามีอำนาจหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงานการพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาสำหรับหน่วยงานทางการศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยให้ความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ ๒๑ จึงได้พัฒนาหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อใช้ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน ๒ รุ่น รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒ - ๕ กันยายน ๒๕๖๒ และรุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๔ กันยายน ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุม อาคารเฉลิมพระเกียรติ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษาได้รับความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรดังกล่าว

๒. เพื่อพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษา ที่มาจากความต้องการของกลุ่มเป้าหมายที่จะเข้ารับการพัฒนา

ผู้เข้าร่วมประชุม

การประชุมปฏิบัติการครั้งนี้ มีผู้เข้าร่วมประชุมรวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๔ คน ประกอบด้วย

๑. นายศัจจร วัฒนะมงคล	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
๒. นางสาวปราณี ฝ่ายคำมี	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ สนง.ศจจ.ชัยนาท
๓. นายกฤษณะ เลิศวิชานันท์	รองศึกษาธิการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สนง.ศจจ.พระนครศรีอยุธยา
๔. นางสาวเกศกัญญา อยู่สุข	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ สนง.ศจจ. ๑
๕. นางสาวพิมพ์ฉัตร ฤกษ์รัตนระพี	นักวิชาการศึกษานโยบายการพิเศษ สนง.ศจจ. ๒
๖. นางมารศรี เหล่าบุญชัย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สนง.ศจจ.นครปฐม
๗. นางบุญญาภา ปานลักษณ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สนง.ศจจ.ปทุมธานี
๘. นางสาวพัฒนสรณ์ แยกผิว่อง	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สนง.ศจจ. ๓
๙. นางสาวเต็มจิต จันทคา	ครูชำนาญการพิเศษ
๑๐. นางปริยานันท์ เพ็งพุ่ม	ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มพัฒนามาตรฐานและส่งเสริมเครือข่าย สคบศ.
๑๑. นางสาวอรทัย ศักดิ์สูง	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ สคบศ.
๑๒. นางอรรรณ วงษ์ประคอง	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ สคบศ.
๑๓. นางสาวศศิ โพธิ์สุวรรณ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สคบศ.
๑๔. นางสาวพรชนก ฝอยทอง	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ สคบศ.

วิทยากร

รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ์

ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการประชุม

วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุม B ๕๒๐๔ อาคารเฉลิมพระเกียรติ สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

งบประมาณ

โครงการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยความร่วมมือกับหน่วยงานทางการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ของสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ผลการดำเนินการประชุม

ผลการดำเนินการประชุมปฏิบัติการให้ความรู้และพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา สรุปได้ดังนี้

๑. วิทยากร รองศาสตราจารย์ ดร.ประวิต เอราวรรณ์ ให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยมีการนำเสนอผลการวิจัย กรณีศึกษาจากโรงเรียนต่าง ๆ ที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการโรงเรียนภายใต้เงื่อนไข หรือบริบทที่จำกัด แต่สามารถนำพาโรงเรียนไปสู่เป้าหมายที่ต้องการกระทรวงศึกษาธิการได้ โดยใช้นวัตกรรมทางการศึกษามาพัฒนาโรงเรียน **ให้ทันกับการเป็นประเทศไทยในยุค ๔.๐ (Thailand ๔.๐)**

๒. **ให้ความรู้เรื่องทักษะการคิดเชิงระบบ** ทักษะการจัดการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งนำเสนอกรณีศึกษาจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีทักษะดังกล่าวมาบริหารจัดการโรงเรียน ภายใต้ทรัพยากรที่ขาดแคลน คือโรงเรียนบ้านทุ่งยาวคำไปรย จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนสุขภาวะของสำนักงาน สสส. และได้รับความสนใจจากสถานศึกษาไทยพีบีเอสออกอากาศเผยแพร่เป็นโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จที่นำแนวคิดของจิตปัญญาภายในและภายนอก กระบวนการ PLC มาใช้ในการเรียนการสอนของครู และดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

๓. ที่ประชุมได้มีการระดมพลังสมองในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เช่น การขาดแคลนปัจจัยสนับสนุนในการบริหารโรงเรียน ขาดทักษะการบริหารที่ดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ขาดความเข้มแข็งภายในตนเองที่จะมีพลังขับเคลื่อนการศึกษา ครูไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ผู้บริหารขาดทักษะการ Coaching ผู้บริหารทราบแต่ทฤษฎีแต่อยากเรียนรู้เพิ่มวิธีการ Hoe to ที่จะทำให้การบริหารโรงเรียนประสบผลสำเร็จ ซึ่งได้มีการเสนอแนวคิดว่าควรเพิ่มความเข้มแข็งภายในตน การใช้สติกับการพัฒนาทีม พัฒนาองค์กร สร้างค่านิยมในการทำงานร่วมกันสร้างทัศนคติเชิงบวก มีความเคารพและเห็นคุณค่าตนเอง เน้นการสื่อสารแบบกัลยาณมิตร และการอภิปรายอย่างสร้างสรรค์ เสริมผู้บริหารโดยใช้กระบวนการ Professional Learning Community หรือ PLC ดึงชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนของครู เพิ่มวิธีการที่ผู้บริหารจะไปทำหน้าที่ Coaching ครูให้มีทักษะการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ

๔. โครงร่างของหลักสูตร โดยหลักการและเหตุผลจะกล่าวถึงเหตุผลและความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตร เช่น การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ เพื่อสร้างและพัฒนาให้คนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสามารถ มีทักษะ ความถนัด ความชำนาญพร้อมจะขับเคลื่อนและยกระดับการพัฒนาประเทศสู่การเป็นประเทศไทยในยุค ๔.๐ (Thailand ๔.๐) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเปลี่ยนแปลงกระบวนการศึกษารูปแบบใหม่ มุ่งเน้นการพัฒนาการคิดเชิงระบบ ทักษะการจัดการเปลี่ยนแปลงการสร้างกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนวิชาชีพบนฐานโรงเรียน เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบโดยให้มีการคิดนอกกรอบคิดสร้างสรรค์ เป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์เป็นนักบริหารที่มีภาวะผู้นำ และมีสมรรถนะในด้านการจัดการที่ดี

๕. โครงสร้างของหลักสูตร**การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร** ประกอบด้วยเนื้อหาสาระ ๑๐ วิชา รวม ๓๐ ชั่วโมง ดังนี้

๕.๑ การพัฒนาความเข้มแข็งภายในตน

๕.๒ สติกับการพัฒนาทีมงาน

๕.๓ สติกับการพัฒนาองค์กร

๕.๔ ทักษะการคิดเชิงระบบ (System Thinking)

๕.๕ ทักษะการจัดการเปลี่ยนแปลง (Change Management System)

๕.๖ การเปลี่ยนแปลงประสิทธิภาพโรงเรียนเชิงระบบผ่าน School Improvement Plan

๕.๗ การสร้างกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนวิชาชีพบนฐานโรงเรียน

๕.๘ การสร้างกระบวนการเรียนรู้ในชุมชนวิชาชีพบนฐานโรงเรียน : กรณีศึกษา

โรงเรียนบ้านทุ่งยาวคำโปย

๕.๙ การวางแผนโดยใช้ Quick Win Strategy

๕.๑๐ นำเสนอและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทักษะการคิดเชิงระบบ ทักษะการเรียนรู้

และการจัดการองค์กร

๖. กลุ่มเป้าหมาย ผู้เข้ารับการพัฒนาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ภาคกลาง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค ๑ - ๔ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๒๐ คน แบ่งเป็น ๒ รุ่น ๆ ละ ๖๐ คน

๗. แนวทางการพัฒนาเป็นการฝึกปฏิบัติรูปแบบ Active Learning การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ กรณีศึกษา การทำกิจกรรมกลุ่ม กิจกรรม Reflection and AAR นำเสนอผลงาน สรุป และซักถาม ให้ข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ผู้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารการศึกษา ได้รับความรู้ ความเข้าใจ ขั้นตอนและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรฯ

๒. สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้หลักสูตรการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร ที่มีคุณภาพ

ภาพกิจกรรม

การประชุมปฏิบัติการให้ความรู้เพื่อจัดทำหลักสูตร
การพัฒนาสมรรถนะผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

นายจ้จจร วัฒนมะงคล

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
ประธานเปิดการประชุมปฏิบัติการให้ความรู้เพื่อจัดทำหลักสูตรฯ

รองศาสตราจารย์ ดร. ประวิต เอราวรรณ์
วิทยากร

ผู้เข้าร่วมประชุมปฏิบัติการจัดทำหลักสูตร
จากสำนักงานศึกษาธิการภาค/สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด/สถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา